

Додаток до наказу
Оржівського ліцею
02.09.2025 № 224
ЗАТВЕРДЖЕНО
Олена КОЛОДА
Директор Оржівського ліцею

ПОЛОЖЕННЯ
Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності
та якості освіти
Оржівського ліцею
Клеванської селищної ради

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення визначає компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти та **процедури** вивчення якості освітньої діяльності та управлінських процесів в Оржівському ліцеї, враховує специфіку закладу освіти.

Це Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2020), Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти» від 16.01.2020, Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту Міністерства освіти і науки України «Про затвердження методичних рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» від 30.11.2019, Статуту Оржівського ліцею, інших нормативно-правових актів.

У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

Внутрішня система забезпечення якості освіти – це сукупність умов, процедур та заходів у закладі, що забезпечують ефективність освітніх і управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, забезпечують формування ключових компетентностей, а також сприяють всебічному розвитку особистості учнів.

Якість освіти — інтегративна характеристика галузі освіти у розрізі регіону, закладу (організації), виду, форми у відповідності до сучасних вимог суспільства, держави, роботодавців, здобувачів тощо.

Якість освітньої діяльності — це рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що гарантує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

Принципи внутрішньої системи забезпечення якості освіти, ефективного та

сталого розвитку зкладу.

Автономія закладу освіти, яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначення стратегії і напрямів розвитку закладу освіти, які відповідають нормативно-правовим документам, Державним стандартам загальної середньої освіти.

Цілісність системи управління якістю. Усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані, це створює взаємозалежність між ними. Якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери. Зниження якості хоча б одного названого компоненту знизить у цілому якість освіти.

Постійне вдосконалення. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері та створюються нові можливості.

Вплив зовнішніх чинників. Система освітньої діяльності у закладі освіти не є замкнутою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники - засновник, місцева громада, освітня політика держави.

Гнучкість і адаптивність. Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства.

II. ОСНОВНІ ЦІЛІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Основними цілями системи внутрішнього забезпечення якості освіти закладу освіти є: формування безпечного та сприятливого освітнього середовища, підвищення якості освітнього процесу, моніторинг результатів навчання та виховання здобувачів освіти; забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, забезпечення ефективного управління освітнім процесом, розвиток системи внутрішнього моніторингу якості освіти, прийняття управлінських рішень на основі даних моніторингу, формування стійкої довіри суспільства до закладу освіти; забезпечення спільного розуміння якості освіти та сприяння удосконалення якості освітньої діяльності з урахуванням та узгодженням потреб щодо надання освітніх послуг; впровадження механізму самооцінювання як невід'ємного компоненту безперервного розвитку закладу освіти.

III. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ТА НАПРЯМИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі освіти складається з таких компонентів:

стратегія(політика) та процедури забезпечення якості освіти;
система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників;
оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі складається з таких напрямів, критерії та індикатори оцінювання яких містяться у додатку до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Оржівського ліцею Клеванської селищної ради:

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці

Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ:

- ✓ Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень
- ✓ Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти
- ✓ Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ:

- ✓ Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти
- ✓ Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників
- ✓ Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- ✓ Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.
- ✓ Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.
- ✓ Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.
- ✓ Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою.
- ✓ Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

ІV.ПРОЦЕДУРИ І ЗАХОДИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Система внутрішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти.

Об'єктами моніторингу можуть бути:

- Знеособлена інформація про учасників освітнього процесу;
- Освітні та управлінські процеси в закладі освіти;
- Види діяльності учасників освітнього процесу: навчальна, викладацька, організаційна, управлінська ;
- Умови здійснення освітньої та управлінської діяльності: матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні;
- Результати запровадження освітніх змін, інновацій;
- Стан організації освітнього процесу в закладі освіти;
- Стан організації харчування;
- Результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей.

Заклад освіти визначає порядок та процедуру проведення внутрішнього моніторингу з урахуванням вимог Порядку проведення моніторингів якості освіти та інших законодавчих актів.

Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу:
- П** формулювання проблеми, що досліджуватиметься;
- Р** визначення мети та завдань моніторингу;
- Р** розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності;
- визначення критеріїв і показників оцінювання результатів дослідження;
- Розробка Програми;
- Збір та оброблення результатів моніторингу;

Аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків) результатів моніторингу; оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу).

Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути: опитування(анкетування, інтерв'ювання); тестування; спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю у закладі освіти; аналіз документації.

Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

Відповідальною особою із забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти є **заступник директора з навчально-виховної роботи**, який буде:

- координувати результативне запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу;
- систематично проводити навчання з членами робочих груп щодо визначення і аналізу відповідного компоненту системи забезпечення якості освіти.
- узагальнювати результати самооцінювання та визначати рівень освітньої діяльності закладу освіти;
  - готувати висновки і визначати шляхи вдосконалення освітньої діяльності.

Робоча група, до якої можуть входити

- штатні працівники закладу освіти;
- представники учнівського самоврядування;
- батьки;
- освітні експерти (якщо є можливість), буде забезпечувати вивчення та оцінювання системи за кожним із визначених педагогічною радою напрямків освітньої діяльності.

Основою для забезпечення злагодженої роботи внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу вважати **методичні об'єднання** учителів суміжних предметів. **Керівником такого методичного об'єднання** обирати педагогічного працівника з числа членів МО на певний період (2 роки).

Самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти. Види самооцінювання.

Самооцінювання — важлива складова функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у школі. Воно допомагає керівництву оперативно реагувати на виклики, відстежувати динаміку та визначати напрями розвитку закладу освіти.

Самооцінювання якості освітньої діяльності здійснюється щорічно, за 4-ма напрямами.

Вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти:

- Моніторинг процесів системи
  - Аналіз результатів моніторингу
- Оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти:
- Визначення рівня якості функціонування системи
  - Визначення результатів функціонування системи
  - Система оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії.

Заклад освіти використовує критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за рекомендаціями МОН України та повідомляє учасників освітнього процесу. Оприлюднює Критеріїв оцінювання на веб-сайті закладу освіти. Оприлюднення Критеріїв оцінювання кожним учителем-предметником для кожного класу у спеціально відведеному місці у класах (папки), повідомлення

Критеріїв оцінювання учням (на початку навчального року, семестру, після канікул, перед виконанням перевірної/діагностичної роботи тощо), повідомлення Критеріїв оцінювання батькам (під час батьківських зборів, у вайбер-групах, під час спілкування тощо)

Педагогічні працівники застосовують наступні види оцінювання: поточне, формувальне; самооцінювання учнями; взаємооцінювання учнів; підсумкове.

Професійне зростання керівних та педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації

схвалення щорічного плану підвищення кваліфікації педагогічною радою та затвердження наказом керівника закладу освіти;

регулюється педагогічним працівником;

не менше 150 годин за 5 років;

схвалення педагогічною радою пройдених курсів за поданням працівників відповідно до Положення;

Атестація, сертифікація педагогічних працівників;

участь у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року», участь в інших фахових конкурсах

Внутрішній контроль

Внутрішній контроль здійснює керівник ЗЗСО, його заступники та інші працівники у межах виконання своїх функціональних (посадових) обов'язків.

План внутрішнього контролю є розділом плану роботи закладу або самостійним планом, що розробляють на навчальний рік, приймають на педагогічній раді і затверджує керівник (директор). За потреби може бути здійснено позаплановий контроль.

Завдання (**Програма**) внутрішнього контролю полягають у здійсненні контролю за:

- виконанням вимог Державного стандарту початкової загальної освіти та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти;
- дотриманням законодавства у сфері освіти і інших нормативно-правових актів, виявлення порушень і невиконання, ужиття заходів щодо їх припинення та уникнення;
- аналізуванням реалізації річного навчального плану і освітніх програм, що діють у закладі;
- причин, що лежать в основі допущених порушень і недоліків, ужиття заходів щодо їх запобігання;
- результатів виконання наказів, рішень педагогічних рад, нарад при директорові, рекомендацій за підсумками внутрішнього контролю; ефективності результатів діяльності педагогічних працівників;
- виявленням порушень і недоліків у діяльності закладу;
- вивченням результатів управлінської і педагогічної діяльності, виявленням позитивних і негативних тенденцій в організації освітньої діяльності за допомогою проведення моніторингу (моніторингових досліджень) і діагностики;
- розробкою пропозицій щодо поширення педагогічного досвіду й усунування негативних тенденцій;
- наданням науково-методичної допомоги педагогічним працівникам під час проведення контролю.

- **Види** внутрішнього контролю: фронтальний, тематичний, підсумковий, оперативний.
- **Фронтальний** контроль проводять із метою:
  - аналізу професійної діяльності вчителя.
- **Тематичний** контроль спрямовано на:
  - глибоке вивчення конкретного питання у системі роботи педагогічного колективу, групи вчителів або окремого вчителя, класного керівника.
- **Підсумковий** контроль дає змогу визначити:
  - результативність роботи за різні періоди;
  - підбити підсумки роботи ЗЗСО чи методичного об'єднання.
- **Оперативний** контроль спрямований на:
  - оцінювання стану роботи педагогічного колективу та окремих учителів на певному етапі;
  - вивчення щоденної інформації про перебіг та результати освітнього процесу;
  - виявлення причин, що порушують освітній процес;
  - перевірку врахування пропозицій, виконання окремих рішень тощо;
  - Забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти
  - Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти *відповідно до ст.30 Закону України «Про освіту»*;
  - Нормативно-правові документи;
  - Нова українська школа;
  - Методична робота
  - Виховна робота
  - Соціально-психологічна служба
  - Учнівське самоврядування
  - ЗНО, НМТ
  - Охорона праці
  - Вакансії
  - Дистанційна освіта
  - Забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів.

Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти формується відповідно до Закону України "Про освіту" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Керівник та інші педагогічні працівники закладу освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

- Порушеннями академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти є *академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання*, що визначені Законом України "Про освіту", а також такі форми обману, як:
  - *надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання* (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного

- оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- **проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;**
- **необ'єктивне оцінювання** компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.
- Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:
- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- можуть бути позбавлені педагогічного звання.
- Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:
- вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;
- конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

- зауваження;
- повторне проходження підсумкового оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.
- Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.
- Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.
- Рішення про позбавлення учня академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.
- Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.
- Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути

оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу освіти.

- Запобігання та протидія булінгу (цькуванню).

Відповідно до наказу Міністерства освіти науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» застосування заходів виховного впливу у закладі освіти визначено:

- ПОРЯДОК реагування на випадки боулінгу (цькування)
- Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти
- Створено комісію, визначено права та обов'язки її членів, яка здійснює свою діяльність на принципах:
  - законності;
  - верховенства права;
  - поваги та дотримання прав і свобод людини;
  - неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування);
  - відкритості та прозорості;
  - конфіденційності та захисту персональних даних;
  - невідкладного реагування;
  - комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування);
  - нетерпимості до булінгу(цькування) та визнання його суспільної небезпеки.

V. Прикінцеві положення

- Це Положення вводиться в дію після схвалення педагогічною радою та з наступного дня після його затвердження наказом директора.
- Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за ухвалою педагогічної ради закладу освіти і вводиться в дію наказом директора.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради № 14
від 27.08.2025 року

**Критерії та індикатори оцінювання
освітніх і управлінських процесів та
внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти
Оржівського ліцею Клеванської селищної ради**

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу та ВСЗЯО	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації	Рівень за індикаторами оцінювання	Рівень за критеріями оцінювання
---------------------	---	---------------------	-----------------------	-------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

1	2	3	4	5	6	7
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія за-кладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	1.1.1.1.Облаштування території закладу та розташування приміщень є без-печними	1.1.1.1. Спосте-реження,опитування		
			1.1.1.2.У закладі освіти забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, належне освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму	1.1.1.2. Спосте-реження,опитування		
			1.1.1.3.Узакладі освіти забезпечується раціональне використання приміщень і комплектування мережі класів (з урахуванням чисельності здобувачів освіти, їх особливих освітніх потреб, площі приміщень)	1.1.1.3. Вив-ченнядоку-ментації,спо-сереження,опи-тування		
			1.1.1.4.Узакладі освіти є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних працівників та облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу	1.1.1.4. Спосте-реження,опи-тування		
		1.1.2.Заклад освіти забезпе-чений навчаль-ними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої про-грами	1.1.2.1. У закладі освіти є приміщення, необхідні для реалізації освітньої програми та забезпе-чення освітнього процесу	1.1.2.1.Спосте-реження, вивчення до-кументації ,опитування		
			1.1.2.2. Частка навчальних кабінетів фізики, хімії, біології, інформатики, май-	1.1.2.2. Спосте-реження, вивчення до-кументації ,опитування		

1	2	3	4	5	6	7
			стерень /кабінетів трудового навчання (обслуговуючої праці), спортивної та актової зали, інших кабінетів, які обладнані засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми			
		1.1.3. Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	1.1.3.1. У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій	1.1.3.1. Вивчення документації, опитування		
			1.1.3.2. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки	1.1.3.2. Спостереження		
		1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	1.1.4.1. У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття здобувачів освіти та працівників під час освітнього процесу	1.1.4.1. Вивчення документації, опитування		
			1.1.4.2. У разі нещасного випадку педагогічні працівники та керівництво закладу діють у встановленому законодавством порядку	1.1.4.2. Вивчення документації, опитування		
		1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників	1.1.5.1. Організація харчування у закладі освіти сприяє формуванню культури здорового харчування у здобувачів освіти	1.1.5.1. Вивчення документації, спостереження		
			1.1.5.2. Частка учасників освітнього процесу, які задоволені умовами харчування	1.1.5.2. Опитування		
		1.1.6. У закладі освіти створюються мови	1.1.6.1. У закладі освіти застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним	1.1.6.1. Спостереження, опитування		

1	2	3	4	5	6	7
		для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	користуванням мережею Інтернет			
			1.1.6.2. Здобувачі освіти та їхні батьки поінформовані закладом освіти щодо безпечного використання мережі Інтернет	1.1.6.2. Опитування		
		1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	1.1.7.1. У закладі освіти налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу	1.1.7.1. Опитування		
			1.1.7.2. Заклад освіти сприяє адаптації педагогічних працівників до професійної діяльності	1.1.7.2. Опитування		
	1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	1.2.1.1. У закладі освіти розроблено план заходів із запобігання та протидії булінгу	1.2.1.1. Вивчення документів, опитування		
1.2.1.2. У закладі освіти реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації			1.2.1.2. Вивчення документів, опитування			
1.2.1.3. Частина здобувачів освіти і педагогічних працівників, які вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним			1.2.1.3. Опитування			
1.2.1.4. Керівництво та педагогічні працівники закладу освіти проходять навчання, ознайомлюються з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому			1.2.1.4. Опитування			
1.2.1.5. Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу			1.2.1.5. Опитування			

1	2	3	4	5	6	7
		1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	1.2.2.1. У закладі освіти оприлюднені правила поведінки, спрямовані на формування позитивної мотивації у поведінці учасників освітнього процесу та реалізацію підходу, заснованого на правах людини	1.2.2.1. Вивчення документації, опитування		
	1.2.2.2. Частка учасників освітнього процесу, ознайомих із правилами поведінки у закладі освіти		1.2.2.2. Опитування			
	1.2.2.3. Учасники освітнього процесу дотримуються прийнятих у закладі освіти правил поведінки		1.2.2.3. Спостереження, опитування			
		1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі – керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, додержуються порядку реагування на їх прояви	1.2.3.1.3 метою запобігання різним проявам насильства (у закладі освіти та/або вдома) здійснюється аналіз причин відсутності здобувачів освіти на заняттях та вживаються відповідні заходи	1.2.3.1. Вивчення документації, опитування		
	1.2.3.2. Заклад освіти реагує на звернення про випадки булінгу		1.2.3.2. Вивчення документації, опитування			
	1.2.3.3. Психологічна служба (практичний психолог, соціальний педагог) закладу освіти здійснює системну роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству (діагностування, індивідуальна робота, тренінгові заняття)		1.2.3.3. Опитування			
	1.2.3.4. Частка здобувачів освіти (в тому числі із соціально-вразливих груп), які в разі потреби отримують у закладі освіти психолого-соціальну підтримку		1.2.3.4. Опитування			

1	2	3	4	5	6	7
			1.2.3.5. Заклад освіти у випадку виявлення фактів булінгу та іншого насильства повідомляє органи та служби у справах дітей, правоохоронні органи	1.2.3.5. Вивчення документації, опитування		
	1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	1.3.1.1. У закладі освіти забезпечується архітектурна доступність території та будівлі для осіб з особливими освітніми потребами	1.3.1.1. Спостереження		
1.3.1.2. У закладі освіти приміщення (туалети, їдальня, облаштування коридорів, навчальних кабінетів) і територія (доріжки, ігрові, спортивні майданчики) адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу			1.3.1.2. Спостереження, Опитування			
1.3.1.3. У закладі освіти наявні та використовуються ресурсна кімната, дидактичні засоби для осіб з особливими освітніми потребами			1.3.1.3. Спостереження, Опитування			
1.3.2. У закладі освіти застосовуються методи та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами		1.3.2.1. Заклад освіти забезпечений асистентом вчителя, практичним психологом, вчителем-дефектологом, іншими фахівцями для реалізації інклюзивного навчання (у разі потреби)	1.3.2.1. Вивчення документації, опитування			
		1.3.2.2. У закладі освіти забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу (у разі потреби)	1.3.2.2. Спостереження, опитування			
		1.3.2.3. Педагогічні працівники застосовують форми, методи, прийоми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	1.3.2.3. Спостереження			
		1.3.2.4. У закладі освіти налагоджено співпрацю педагогічних працівників з питань навчання дітей з особливими освітніми потребами (створення команди психолого-педа	1.3.2.4. Вивчення документації, опитування			

1	2	3	4	5	6	7
			гогічного супроводу, розроблення індивідуальної програми розвитку)			
		1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти	1.3.3.1. У закладі освіти індивідуальна програма розвитку розроблена за участі батьків та створені умови для залучення асистента дитини в освітній процес	1.3.3.1. Вивчення документації, опитування		
			1.3.3.2. Заклад освіти співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром щодо психолого – педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами	1.3.3.2. Вивчення документації, опитування		
		1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя	1.3.4.1. У закладі освіти формуються навички здорового способу життя (харчування, гігієна, фізична активність) та екологічно доцільної поведінки у здобувачів освіти	1.3.4.1. Спостереження		
			1.3.4.2. Простір закладу освіти, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти	1.3.4.2. Спостереження, опитування		
		1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр, тощо)	1.3.5.1. Простір і ресурси бібліотеки /інформаційно-ресурсного центру/ використовуються для індивідуальної, групової, проектної та іншої роботи у рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу	1.3.5.1. Спостереження, опитування		
			1.3.5.2. Ресурси бібліотеки /інформаційно-ресурсного центру/ використовуються для формування інформаційно – комунікаційної компетентності здобувачів освіти	1.3.5.2. Опитування		
2. Система оцінювання здобувачів освіти	2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти	2.1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних	2.1.1.1. У закладі оприлюднюються критерії, правила та процедури Оцінювання навчальних досягнень	2.1.1.1. Вивчення документації, спостереження, опитування		

1	2	3	4	5	6	7
	системи оцінювання їх навчальних досягнень	працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень	2.1.1.2. Частина здобувачів освіти, які в закладі освіти отримують інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень	2.1.1.2. Опитування		
		2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентного підходу до навчання	2.1.2.1. Частина педагогічних працівників, які застосовують систему оцінювання, спрямовану на реалізацію компетентного підходу	2.1.2.1. Спостереження		
		2.1.3.Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним	2.1.3.1.Частина здобувачів освіти, які вважають оцінювання результатів їх навчання у закладі освіти справедливим і об'єктивним	2.1.3.1.Опитування		
	2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти	2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти	2.2.1.1.Узакладі освіти систематично проводяться моніторинги результатів навчання здобувачів освіти	2.2.1.1. Вивчення документації,опитування		
			2.2.1.2. За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх коригування	2.2.1.2. Опитування		
		2.2.2. У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання	2.2.2.1.Педагогічні працівники за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають помилкам	2.2.2.1.Спостереження, опитування		
	2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання,	2.3.1. Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідально-го ставлення до результатів навчання	2.3.1.1.Педагогічні працівники надають здобувачам освіти необхідну допомогу в навчальній діяльності	2.3.1.1.Опитування		
			2.3.1.2. Частина здобувачів освіти, які відповідально ставляться до процесу	2.3.1.1.Опитування		

1	2	3	4	5	6	7
	здатності до са-мооцінювання		навчання, оволодіння освітньою програмою			
		2.3.2. Заклад освіти забезпечує само-оцінювання та взаємо-оцінювання здобувачів освіти	2.3.2.1. Учителі в системі оцінювання навчальних досягнень використовують прийоми само- та взаємо-оцінювання здобувачів освіти	2.3.2.1. Спостереження, опитування		
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти		3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність	3.1.1.1. Частка вчителів, які використовують календарно-тематичне планування, що відповідає освітній програмі закладу освіти	3.1.1.1. Спостереження, опитування		
		3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти	3.1.2.1. Частка педагогічних працівників, які використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями	3.1.2.1. Спостереження		
		3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)	3.1.3.1. Педагогічні працівники беруть участь у розробленні індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема складають завдання, перевіряють роботи, надають консультації, проводять оцінювання навчальних досягнень	3.1.2.1. Спостереження		
		3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо)	3.1.4.1. Частка педагогічних працівників, які створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації професійної тематики та оприлюднені методичні розробки	3.1.4.1. Опитування		

1	2	3	4	5	6	7
		3.1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку	3.1.5.1. Учителі, які використовують зміст предмету (курсу), інтегрованих змістовних ліній для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму	3.1.5.1. Спостереження		
		3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	3.1.6.1. Частка педагогічних працівників, які застосовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	3.1.6.1. Спостереження		
	3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	3.2.1. Педагогічні працівники сприяють формуванню, забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	3.2.1.1. Частка педагогічних працівників закладу освіти, які обирають різні види, форми і напрямки підвищення рівня своєї професійної майстерності	3.2.1.1. Вивчення документації, опитування		
			3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти	3.2.2.1. Педагогічні працівники беруть участь в інноваційній роботі (розроблення, адаптація, впровадження освітніх технологій, експериментальна робота), ініціюють та/або реалізують освітні проекти	3.2.2.1. Вивчення документації, опитування	
		3.2.2.2. Педагогічні працівники здійснюють експертну діяльність		3.2.2.2. Вивчення документації, опитування		

1	2	3	4	5	6	7
	3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства	3.3.1.1. Частка здобувачів освіти, які вважають, що їх думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі	3.3.1.1. Опитування		
3.3.1.2. Частка педагогічних працівників, які використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти із застосуванням особистісно орієнтованого підходу			3.3.1.2. Спостереження			
3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок		3.3.2.1. У закладі освіти налагоджена конструктивна комунікація педагогічних працівників із батьками здобувачів освіти в різних формах	3.3.2.1. Вивчення документації, опитування			
3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці		3.3.3.1. Педагогічні працівники надають методичну підтримку колегам, обмінюються досвідом (консультації, навчальні семінари, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво публікації)	3.3.3.1. Вивчення документації, опитування			
	3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освітня	3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються	3.4.1.1. Педагогічні працівники діють на засадах академічної доброчесності	3.4.1.1. Спостереження, опитування		

1	2	3	4	5	6	7
	засадах академічної доброчесності	академічної доброчесності				
		3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти	3.4.2.1. Частка педагогічних працівників, які інформують здобувачів освіти про правила дотримання академічної доброчесності	3.4.2.1. Спостереження, опитування		
4. Управлінські процеси закладу освіти	4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	4.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності	4.1.1.1. Стратегія розвитку закладу освіти відповідає особливостям і умовам його діяльності (тип закладу, мова навчання, територія обслуговування, формування контингенту здобувачів освіти, обсяг та джерела фінансування)	4.1.1.1. Вивчення документації, опитування		
		4.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку	4.1.2.1. Річний план роботи закладу освіти реалізує стратегію його розвитку	4.1.2.1. Вивчення документації, опитування		
			4.1.2.2. Учасники освітнього процесу залучаються до розроблення річного плану роботи закладу освіти	4.1.2.2. Опитування		
			4.1.2.3. Керівник та органи управління закладу освіти аналізують реалізацію річного плану роботи та у разі потреби коригують його	4.1.2.3. Вивчення документації		
			4.1.2.4. Діяльність педагогічної ради закладу освіти спрямовується на реалізацію річного плану і стратегію розвитку закладу	4.1.2.4. Вивчення документації, опитування		
4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої	4.1.3.1. Заклад освіти розробляє та оприлюднює документ, що визначає стратегію (політику) і процедури забезпечення якості освіти	4.1.3.1. Вивчення документації, опитування				

1	2	3	4	5	6	7
		діяльності на основі стратегії (політики) і процедур за-безпечення якості освіти	4.1.3.2. У закладі освіти здійснюється періодичне (не рідше одного разу на рік) самооцінювання якості освітньої діяльності відповідно до розроблених або адаптованих у закладі процедур	4.1.3.2. Вивчення документації		
			4.1.3.3. Учасники освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності	4.1.3.3. Вивчення документації, опитування		
		4.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання	4.1.4.1. Керівництво закладу освіти вживає заходів для створення належних умов діяльності закладу (зокрема, вивчає стан матеріально-технічної бази, планує її розвиток, звертається із відповідними клопотаннями до засновника, здійснює проектну діяльність)	4.1.4.1. Вивчення документації, опитування		
	4.2. Формування відносин довіри, прозорості, до-тримання етичних норм	4.2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників за-кладу освіти та взаємну довіру	4.2.1.1. Частка учасників освітнього процесу, які задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти і діями керівництва щодо формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними	4.2.1.1. Опитування		
4.2.1.2. У закладі освіти забезпечується доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування із керівництвом (особистий прийом, звернення, використання сучасних засобів комунікації)			4.2.1.2. Вивчення документації, опитування			
4.2.1.3. Керівництво закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування			4.2.1.3. Вивчення документації, опитування			
4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих		4.2.2.1. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інфор-	4.2.2.1. Спостереження, опитування			

1	2	3	4	5	6	7
		загальнодо-ступних ресурсах	маійні стенди, сайт за-кладу освіти(інформація на сайті засновника, сторінки у соціальних мережах)			
	4.3. Ефективність кадрової підтики та за-безпечення можливостей для професійного розвитку педа-гогічних працівників	4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	4.3.1.1. У закладі освіти укомплектовано кадро-вийсклад (наявність/від-сутність вакансій)	4.3.1.1. Вив-чення доку-ментації, опи-тування		
4.3.1.2. Частка педа-гогічних працівників закладу освіти, які працюють за фахом			4.3.1.2. Вив-чення доку-ментації			
4.3.2. Керів-ництво закладу освіти за допо-могою системи матеріального та морального заохочення мо-тивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійсне ння інноваційної освітньої діяльності		4.3.2.1. Керівництво за-кладу освіти застосовує заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників з метою підвищення якості освітньої діяльності	4.3.2.1. Опитування			
		4.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників	4.3.3.1. Керівництво за-кладу освіти створює умови для постійного підвищення кваліфікації ,чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації педа-гогічних працівників	4.3.3.1. Вив-чення доку-ментації, опи-тування		
			4.3.3.2. Частка педа-гогічних працівників, які вважають, що керів-ництво закладу освіти сприяє їхньому про-фесійному розвитку	4.3.3.2. Опитування		
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцен-тризм у, прий-	4.4.1. У закладі освіти створю-ються умови для реалізації прав і обов'язків учасників	4.4.1.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні права в закладі освіти не порушуються	4.4.1.1. Опитування			

1	2	3	4	5	6	7
	<p>няття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою</p>	освітнього процесу				
		4.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу	4.4.2.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні пропозиції враховуються під час прийняття управлінських рішень	4.4.2.1. Опитування		
		4.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування	4.4.3.1. Керівництво сприяє участі громадського самоврядування у вирішенні питань щодо діяльності закладу освіти	4.4.3.1. Опитування		
		4.4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади	4.4.4.1. Керівництво закладу підтримує освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток закладу та участь у житті місцевої громади (культурні, спортивні, екологічні проекти, заходи)	4.4.4.1. Вивчення документації, опитування		
		4.4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам	4.4.5.1. Режим роботи закладу освіти враховує потреби учасників освітнього процесу, особливості діяльності закладу	4.4.5.1. Вивчення документації, опитування		
			4.4.5.2. Розклад навчальних занять забезпечує рівномірне навантаження відповідно до вікових особливостей здобувачів освіти	4.4.5.2. Вивчення документації, опитування		
			4.4.5.3. Розклад навчальних занять у закладі освіти сформований відповідно до освітньої програми	4.4.5.3. Вивчення документації, опитування		
	4.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти	4.4.6.1. Створені керівництвом закладу освіти умови сприяють реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти	4.4.6.1. Вивчення документації			

1	2	3	4	5	6	7
	4.5.Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	4.5.1.Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності	4.5.1.1.Керівництво закладу освіти забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності та протидіє фактам її порушення	4.5.1.1.Вивчення документації,опитування		
			4.5.1.2.Частка здобувачів освіти та педагогічних працівників, які поінформовані щодо дотримання академічної доброчесності	4.5.1.2.Опитування		
		4.5.2.Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	4.5.2.1.Керівництво закладу освіти забезпечує проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	4.5.2.1.Опитування		

